

**Fișa de evaluare a rezultatelor științifice
privind implementarea proiectului:**

Cifrul 17.00419.06.01F

Titlul proiectului Traumă, strategii de supraviețuire și probleme de reintegrare socială în memoriile victimelor regimului totalitar-comunist din RSS Moldovenească. Cercetări în raioanele din centrul Republicii Moldova

Directorul proiectului conf. univ., dr. Ludmila COJOCARU

1	Noutatea și valoarea rezultatelor științifice, demonstrate prin lucrări originale publicate în reviste de specialitate, referate la conferințe, patente, brevete de invenție, certificate de autor etc.			
	foarte înaltă V	Înaltă □	modestă □	insuficientă □
<p>Aprecierea narativă a noutății și valorii rezultatelor științifice (opțional)</p> <p>În conformitate cu raportul propus spre avizare, constatăm că scopul și obiectivele propuse au fost îndeplinite. Apreciem pozitiv activitatea membrilor echipei (8 persoane) în cadrul proiectului, subliniind noutatea științifică și originalitatea rezultatelor științifice obținute pe durata desfășurării proiectului. Constatăm că rezultatele cercetărilor desfășurate pe durata proiectului au fost confirmate prin elaborarea și publicarea a 4 studii de sinteză (1 monografie și 3 culegeri de articole), 3 colecții de mărturii cu caracter civic-educățional, 11 capitole în monografia și culegeri peste hotare, 6 articole din reviste cu factor de impact, per total, 65 de articole științifice. Rezultatele cercetărilor au fost susținute în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale (80), inclusiv 5 rapoarte în plenul forurilor științifice internaționale; promovate la 36 de emisiuni radio/TV, au fost elaborate 2 cursuri universitare la tematică proiectului. Pentru diseminarea rezultatelor obținute au fost organizate în diferite parteneriate 13 manifestări științifice, mese rotunde, lansări și prezentări de carte, expoziții tematice etc., toate având ca scop reconstituirea, păstrarea arhivelor memoriei, identificarea și înregistrarea biografiilor necunoscute până în prezent ale victimelor regimului totalitar comunist din RSSM. Doar în perioada 2017–2018 au fost identificate 200 studii de caz cu mărturii și documente din arhivele de familie. Rezultatele științifice obținute au o mare vizibilitate în țară și peste hotare, au fost înalt apreciate de mediul științific, posedă noutate și actualitate, posedă valoare teoretică și aplicativă, fiind deschise perspective largi pentru colaborare la acest compartiment cu instituțiile ce fac cercetări similare din România, Lituania, Estonia, Polonia, Germania, Suedia, Ucraina.</p>				
2	Aplicarea practică a rezultatelor			
	Rezultatele obținute posedă aplicabilitate pe viitor, în diferite proiecte de cercetare, teze de doctorat și de master, activități didactice și educaționale etc.	DA	NU	
	Tehnologii și materiale noi, mostre elaborate, noi soiuri de plante și specii de animale, modele de utilitate, obiecte de artă, produse cu drept de proprietate intelectuală etc.	V		
<p>Aprecierea narativă (opțional)</p> <p>În cadrul proiectului desfășurat în perioada 2015–2018 din programul de stat realizat sub conducerea profesorului A. Petrencu, rezultatele cercetărilor și-au găsit reflectare în culegeri de articole, articole științifice publicate în reviste</p>				

		<p>din țară și din străinătate, comunicări în cadrul conferințelor/simpoziunilor naționale și internaționale, mese rotunde, lansări și prezentări de carte, expoziții tematice pe tematica proiectului desfășurat în perioada vizată. Valorificate editorial, rezultatele cercetărilor sunt distribuite la bibliotecile principale din țară, în calitate de schimb interbibliotecar atât cu bibliotecile din Republica Moldova cât și din străinătate, în cadrul unor manifestări științifice organizate în parteneriat cu alte instituții (MNIM ș.a.). Menționăm și vizibilitatea la nivel național și internațional a rezultatelor obținute, care sunt popularizate nu doar prin intermediul publicațiilor și manifestărilor științifice, dar și a expozițiilor fotografice, interviuri, discuții etc.</p> <p>În pofida faptului că aparent subiect pare a fi epuizat, membrii echipei au identificat doar în ultimii doi ani 200 de biografii necunoscute a persoanelor deportate, care au fost astfel introduse în circuitul științific. Ca o recomandare pentru viitoarele și eventualele proiecte ar fi identificarea posibilităților pentru o mai mare vizibilitate și promovare a rezultatelor obținute, identificarea posibilităților de a edita studii în limbi de circulație internațională pentru a fi promovate rezultatele și în afara Republicii Moldova și căutarea unor parteneriate mai strânse cu țările care au suferit aceeași traumă și au găsit soluții de integrare în societate.</p>						
		Utilizarea rezultatelor (implementarea actuală)	V					
		Utilizarea rezultatelor (perspective de implementare)	V					
		<p>Aprecierea narativă (opțional)</p> <p>Cercetările în cadrul proiectului programului de stat au fost realizate de o echipă de 9 persoane, dintre care un economist-contabil. Rezultatele obținute sunt pe larg utilizate în scop didactic, în timpul cursurilor predate la facultățile de profil, dar și în scop muzeistic, pentru concentrarea unor piese din arhivele personale în colecțiile muzeale astfel ca să devină o atenționare vie pentru societatea de azi și cea de mâine. De asemenea, apreciem faptul că rezultatele obținute pot avea aplicabilitate și în scop educațional prin aducerea la cunoștință generațiilor care vin, care nu cunosc aceste crime, spre o apreciere obiectivă. O serie de aspecte legate proiectul desfășurat au fost reflectate în cadrul manifestărilor organizate, expozițiilor foto și de documente, emisiunilor radio și TV.</p> <p>Beneficiari ai rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul proiectului sunt instituțiile de învățământ de diferite nivele, muzeele, societatea civilă, autoritățile publice locale și centrale, ministerele etc. Concluzionăm că rezultatele obținute posedă atât valoare teoretică cât și practică, deschizând orizonturi noi și perspective de continuare a cercetărilor atât în țară cât și conjugarea eforturilor pentru a realiza o carte a memoriei a celor deportați care au plecat din spațiul actual al Republicii Moldova, astfel rămânând a fi neidentificați.</p>						
3	<p>Participarea tinerilor în procesul de cercetare (teze susținute sau pregătite în timpul realizării proiectului (licență/masterat/doctorat))</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="459 1794 1074 1836">Suficient V</td> <td data-bbox="1074 1794 1485 1836">Insuficient □</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="459 1836 1485 1980"> <p>Comentarii (opțional)</p> <p>Per ansamblu constatăm că la capitolul încadrarea tinerilor în cercetare în cadrul proiectului de față avem o situație foarte bună, întrucât din numărul celor 9 membri ai echipei (inclusiv un economist) 3 sunt tineri până la 35 de</p> </td> </tr> </table>			Suficient V	Insuficient □	<p>Comentarii (opțional)</p> <p>Per ansamblu constatăm că la capitolul încadrarea tinerilor în cercetare în cadrul proiectului de față avem o situație foarte bună, întrucât din numărul celor 9 membri ai echipei (inclusiv un economist) 3 sunt tineri până la 35 de</p>	
Suficient V	Insuficient □							
<p>Comentarii (opțional)</p> <p>Per ansamblu constatăm că la capitolul încadrarea tinerilor în cercetare în cadrul proiectului de față avem o situație foarte bună, întrucât din numărul celor 9 membri ai echipei (inclusiv un economist) 3 sunt tineri până la 35 de</p>								

	<p>ani, inclusiv un doctorand. De asemenea, pe perioada desfășurării proiectului au fost susținute 6 teze de master și 1 teză de licență, inclusiv a unui membru al echipei, alte teze au fost realizate sub conducerea membrilor echipei.</p> <p>Implicarea tinerilor în cercetări de acest gen va contribui la instruirea lor pentru a efectua ulterior cercetări proprii, de a aplica la diferite proiecte pentru tineri cercetători, dar și de a se familiariza cu informațiile obținute și de a le prelucra corect pentru a avea o aplicabilitate în domeniul didactic, educațional, muzeistic, de colaborare cu APL și alte instituții, organizații ce fac cercetări similare din țară și din străinătate.</p>															
4	<p>Participarea în programe internaționale</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Propuneri de proiecte</th> <th>DA</th> <th>NU</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul Programului Orizont</td> <td></td> <td>V</td> </tr> <tr> <td>Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul programelor bilaterale</td> <td></td> <td>V</td> </tr> <tr> <td>Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul altor programe regionale sau internaționale</td> <td>V</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Noi colaborări internaționale inițiate în decursul realizării proiectului</td> <td>V</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Comentarii (opțional) În perioada suspusă evaluării (2015–2018), au fost inițiate o serie de intenții și semnate acorduri de colaborare și de parteneriat, fapt ce a permis participarea cercetătorilor la manifestări științifice internaționale, organizarea de comun acord a unor expoziții foto și tematice, inițierea unor dialoguri mai strânse cu ambasadere și instituțiile similare din alte țări din spațiul post-sovietic cu același destin.</p> <p>Apreciem foarte înalt faptul că din membri echipei au fost elaborate, propuse și câștigate 6 proiecte individuale/colective de cercetare în cadrul concursurilor naționale și internaționale cu tangență la tematica cercetării proiectului realizat. Constatăm eforturile de internaționalizare a activității în cadrul proiectului de față reflectate prin participări la manifestări științifice în afara țării, susținerea unor rapoarte inclusiv la ședințele plenare, sensibilizarea societății la nivel național și internațional privind acest aspect important din istoria națională cum au fost deportările și consecințele dezastruoase în plan personal, familia, a societății întregi.</p>	Propuneri de proiecte	DA	NU	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul Programului Orizont		V	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul programelor bilaterale		V	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul altor programe regionale sau internaționale	V		Noi colaborări internaționale inițiate în decursul realizării proiectului	V	
Propuneri de proiecte	DA	NU														
Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul Programului Orizont		V														
Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul programelor bilaterale		V														
Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul altor programe regionale sau internaționale	V															
Noi colaborări internaționale inițiate în decursul realizării proiectului	V															
5	<p>Managementul implementării proiectului</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>pe durata desfășurării proiectului s-a dat dovadă de un management eficient</td> <td>DA</td> <td>NU</td> </tr> <tr> <td>Atingerea rezultatelor scontate (în raport cu obiectivele propuse)</td> <td>V</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Comentarii (opțional) Scopul propus al proiectului și obiectivele identificate au fost îndeplinite cu succes. O serie de rezultate obținute au fost valorificate editorial în culegerile de articole și memorii, articole publicate în reviste naționale și din străinătate, inclusiv în reviste cu IF. Rezultatele cercetărilor pot fi folosite pentru continuarea cercetărilor, identificarea unor noi parteneri, creșterea vizibilității proiectului, realizarea unor măsuri necesare pentru completarea</p>	pe durata desfășurării proiectului s-a dat dovadă de un management eficient	DA	NU	Atingerea rezultatelor scontate (în raport cu obiectivele propuse)	V										
pe durata desfășurării proiectului s-a dat dovadă de un management eficient	DA	NU														
Atingerea rezultatelor scontate (în raport cu obiectivele propuse)	V															

	colecțiilor muzeale a crimelor comunismului. Informațiile obținute pot sta la baza unor teze de master, doctorat, postdoctorat, studii de sinteză.		
	Devierile de la sarcinile propuse înregistrate în decursul executării proiectului		V
	Comentarii (opțional) Examinarea raportului permite să constatăm că nu au fost înregistrate devieri de la scopul principal și obiectivele de referință propuse pe perioada desfășurării proiectului.		
6	Infrastructura și echipament de cercetare utilizat pentru realizarea proiectului		
	infrastructura corespunde cerințelor	DA	NU
	Utilizarea echipamentului științific performant la realizarea proiectului	V	
	Comentarii (opțional) Pe parcursul realizării proiectului au fost folosite spațiile, mobilierul și utilajul cu care este dotată Universitatea Stat a Moldovei. Un impediment serios a fost alocarea finanțării proiectului cu întârziere de câteva luni.		
7	Concluzii, observațiile, recomandări generale		
	Raport acceptat V	Raport acceptat condiționat ☐	Raport respins ☐
	<p>Aprecierea narativă (până la 100 cuvinte)</p> <p>Examinarea raportului proiectului din cadrul Programului de stat permite să concluzionăm că scopul principal și obiectivele trasate au fost îndeplinit la un nivel înalt. S-a reușit promovarea unui domeniu nou de cercetare pentru mediul științific, au fost folosite în cercetare metoda istoriei orale în complex cu metoda observației participative și etnografică, a fost extinsă și diseminată experiența de cercetare și valorificare a memoriei colective prin elaborarea colecției de documente de istorie orală (colecția <i>Arhivele Memoriei</i>), suporturi pentru programele de studii de nivel universitar, crearea bazelor de date la nivelul centrelor de instruire, resurse web, organizarea seminarelor. Rezultatele cercetărilor vor fi utile sub aspect didactic, educațional, muzeistic, dar și la nivelul autorităților centrale pentru elaborarea politicilor memoriei în cadrul planului de acțiuni privind integrarea europeană a Republicii Moldova. Menționăm foarte înalt asemenea aspecte cum ar fi identificarea unor biografii necunoscute, atragerea tinerilor în cercetare cu susținerea tezelor de licență/master, mobilitatea înaltă a cercetătorilor echipei și participarea în proiecte naționale/internaționale, publicații relevante (culegeri, monografii, 6 articole cu IF), inițierea unor colaborări noi (Lituania, Suedia, România, Polonia) pentru extinderea pe viitor a proiectelor de cercetare axate pe compartimentul dat.</p> <p>Raportul se propune a fi acceptat cu calificativul „foarte înalt” având în vedere rezultatele cercetărilor științifice obținute și deschiderea de perspective noi pentru continuarea cercetărilor.</p> <p>Per ansamblu, cercetările efectuate în localitățile din centrul Republicii Moldova permit realizarea unui tablou de ansamblu cu referire la deportările din RSSM, fiind conjugate cu rezultatele cercetărilor obținute în cadrul proiectelor similare din programul de stat axate pe studierea fenomenului în sudul și nordul țării.</p>		